

УДК 372: 881.111.1

Олена Климова

МЕТОДИКА РОБОТИ З ВІДЕОМАТЕРІАЛАМИ НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розглянуто питання доцільності використання автентичних відеофільмів на заняттях з англійської мови, продемонстровано застосування методичних рекомендацій для опрацювання відео фрагментів фільмів. Показано приклади завдань до фільму, який розділено на шість фрагментів, описано систему вправ.

Ключові слова: комунікативний підхід, аудіювання, відеофільм, система вправ, методика використання.

У сучасному світі кожному кваліфікованому спеціалісту необхідні знання іноземної мови. Проблема немовного закладу полягає у недостатній кількості аудиторних годин, що спонукає викладачів шукати найбільш ефективні методи навчання. Саме завдяки моделюванню мовленнєвого спілкування можливо виконати це завдання. Але процес спілкування складається не лише з мовлення, а й з аудіювання. Студентам необхідно чути носіїв мови. Це можливо завдяки використанню на занятті аудіо- та відеоматеріалів. Багатий автентичний матеріал, природні ситуації спілкування, цікавий сюжет дають можливість зробити процес вивчення іноземної мови більш природним та невимушеним.

Дослідження проблеми використання аудіо та відео технологій у навчальному процесі можна знайти у роботах Ю. П. Федоренко [1], Ю. І. Верисокіна [2], Т. О. Яхунова [3]. Вчені відмічають, що використання навчально-методичних відеоматеріалів сприяє формуванню та розвитку комунікативної компетенції, підвищенню мотивації вивчення мови та є невичерпним джерелом навчального матеріалу.

Останнім часом із зростанням інтересу до вивчення іноземних мов з'являється багато відео-матеріалів, які дають викладачеві можливість використовувати їх у навчальному процесі, значно розширюючи сферу своєї професійної діяльності. За думкою психологів саме використання аудіо та відео матеріалів у навчальному процесі значно покращує кінцеві результати і значно більше спонукає студентів до комунікативної діяльності. Використовуючи фрагменти відеозаписів, ми спонукаємо до дії зорові та слухові центри людини, які, у свою чергу, впливають на процес засвоєння та запам'ятовування матеріалу. Робота з такими матеріалами на уроці урізноманітнює види діяльності студентів у процесі навчання іноземній мові. Аудіо та відео матеріали роблять урок цікавим, підвищують рівень мотивації вивчення іноземної мови, дає можливість працювати з автентичними зразками іноземної мови [2; 3]. Тому

використання відеоматеріалів визнається не просто доцільною, а необхідною складовою навчання іноземній мові на будь-якому рівні її вивчення. Необхідно лише працювати над такими матеріалами з використанням спеціальної методики, яка передбачає різні методи роботи з такими засобами.

Мета статті – показати можливості використання відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у вищому навчальному закладі, продемонструвати методику роботи з автентичним відеофільмом на прикладі розроблених методичних рекомендацій.

Зупинимося докладніше на можливостях використання відеозаписів у процесі навчання іноземної мови. Потенціал відео методу для комунікативного викладання мови очевидний. З усіх доступних засобів він забезпечує найточніше відображення мови у користуванні, тому що вона вживається конкретними мовцями, тісно пов'язана з певною мовною ситуацією, а її комунікативна мета підсилюється цілим рядом візуальних закодованих немовних характеристик (пози, міміка, жести). Але використання такого матеріалу потребує методичної підготовки, розробленої системи вправ, підготовки студентів до такого заняття, без чого перегляд не буде мати навчального характеру.

Для дослідження цієї проблеми та впровадження методики було створено методичні вказівки, призначені для роботи з англійським фільмом «My Fair Lady», який відповідає вищеназваним критеріям [4]. Для зручного використання у фільмі умовно виокремлено шість фрагментів, до кожного з яких розроблені ідентичні завдання та вправи. Перед опрацюванням кожного розділу необхідно продивитись відповідний фрагмент, що повинно супроводжуватись коментарями викладача. Завдання спрямовані на подібне ознайомлення із змістом фільму та живою англійською мовою, якою говорять герої. Перша група вправ – це завдання до перегляду відео фрагменту. Студенти знайомляться із незнайомою лексикою (до кожного фрагменту подано перелік найбільш частотних незнайомих слів з перекладом), наприклад, лексика до фрагменту 1:

Remember these words:

bunch	букет	impertinence	зухвалість
voilets	фіалки	bystander	свідок
mud	бруд	to do smth	заробляти чимось
to spoil	псувати	for living	на життя
change	розмін	phonetics	фонетика
respectable	шанований, порядний	brogue	діалект
tec = detective	детектив	to be ashamed of	соромитись
to take smb down	занотувати	coward	боягуз
to charge smb	звинуватити когось	to cease	припиняти
to take smb for	прийняти когось за	soul	душа
to look like	бути схожим на ...	divine gift	божий дар
proper	правильний, точний	to utter	вимовляти
molestation	докучання	disgusting	огидний

Після ознайомлення з лексикою студенти використовують слова у вправах для закріплення (вставляють слова перелічені слова у пропуски в поданих реченнях, перекладають речення українською і англійською, складають свої речення з новими словами).

Complete the sentences given below with the words from Exercise I in the necessary form:

1. After the accident the policeman wanted to speak with all
2. I could hardly understand him due to his awful
3. What ... to speak to a lady like this.
4. I'm so sorry. My dog ... your shoes.
5. It isn't ... writing. There are only sticks and dots here.

Наступний етап – це безпосередньо перегляд відповідного фрагменту відеофільму. Після першого перегляду студенти виконують наступну серію вправ, а саме обирають правильний варіант з поданих трьох (завдання складається з 10 речень):

Watch the fragment 1 and choose the right variant: a, b or c.

1. People were going out of the
a) cinema; b) café; c) theatre.
2. Eliza was
a) a flower girl; b) a beggar; c) an actress.
3. People thought Higgins was
a) a robber; b) a detective; c) a blackmailer *etc.*

Визначають, чи подані речення є вірними (10 речень):

Define whether these sentences are true or false. If they are false, give the right variant.

1. It was snowing.
2. Eliza was speaking like a lady.
3. Eliza was selling roses in the street. *etc.*

Визначають, хто сказав подані фрази (10 речень):

Who said these words? (Eliza, Pickering, the elderly lady, Higgins or a bystander):

- Simple phonetics. The science of speech.
- Tell him where he comes from. If you want to go fortune-telling.
- Freddy, go and find the cab. *etc.*

Розставляють речення за порядком подій у фрагменті (10 речень):

Arrange these facts in the order they appear in the fragment:

1. People decided Higgins to be a detective.
2. Higgins said that Eliza was from Lisson Grove.
3. Eliza offered to buy some flowers to Colonel Pickering. *etc.*

Після виконання всіх вправ та повторення нових слів студенти переглядають відео фрагмент другий раз, після чого виконується наступна серія вправ. Студенти читають подані репліки та намагаються відповідати фразами-відповідями з фрагменту (10 речень):

What were the replies?

1. Captain, buy a flower off a poor girl.
2. There's a bloke there behind the pillar taking down every blessed word you're saying.
3. What's all the blooming noise? *etc.*

Відповідають на запитання за змістом переглянутого фрагменту (10 запитань):

Answer the questions:

1. What did Eliza do?
2. Why did Eliza begin to cry?
3. Why did a bystander decide Higgins to be a detective? *etc.*

Студенти розігрують (чи читають за ролями) діалоги з відеофрагменту:

Role play the dialogue between

1. A bystander and Eliza;
2. Eliza and Higgins;
3. Higgins and Colonel Pickering.

Студентам пропонується розповісти про переглянуті події від імені персонажів:

Tell the story near the theater as if you were

1. Eliza;
2. Higgins;
3. Colonel Pickering;
4. A bystander.

Також можливо дати студентам деякі вправи на домашнє опрацювання. У залежності від рівня студентів завдання виконуються усно чи письмово, на їх виконання відводиться різна кількість часу. Після опрацювання кожного фрагменту можливо запропонувати студентам озвучити фрагмент, вимкнувши звук.

Рекомендується присвячувати опрацюванню кожного наступного фрагменту 20–25 хвилин на початку кожного заняття. Між фрагментами, взятими для опрацювання, залишаються необроблені частини, які студенти мають можливість переглядати дома самостійно. Крім вправ до кожного фрагменту в кінці методичного посібника розміщено повні діалоги фільму, що суттєво допомагає у роботі з групами різного рівня знань.

Використання цих методичних рекомендацій під час занять з англійської мови показало гарні результати: студенти вивчали нову лексику, розвивали навички аудіювання, усного мовлення, були більш мотивовані та зацікавлені.

Таким чином, спираючись на викладене у статті, автор приходить до таких висновків:

За сучасних умов розвитку суспільства питання формування комунікативних навичок з іноземної мови є дуже важливим. Для цього

необхідно розвивати навички аудіювання та міжкультурну компетенцію. Для використання аутентичних відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах доцільно розробляти спеціальні методичні рекомендації, в яких необхідно включати завдання на опрацювання лексики, аудіювання, усного та писемного мовлення. Відеофільм доцільно розбивати на фрагменти, до яких підбирати ідентичні вправи. Використовувати такі методичні рекомендації доцільно на початку чи в кінці кожного заняття.

Використання такої методики продемонструвало її доцільність та ефективність, тому розробка подібних методичних посібників є актуальною та необхідною для впровадження у вищих навчальних закладах на різних рівнях володіння іноземною мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Федоренко Ю. П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Федоренко Юлія Петрівна. – Полтава, 2005. – 212 с.
2. Верисокін Ю. І. Відео фільм як засіб підвищення мотивації учнів / Ю. І. Верисокін // Іноземна мова в школі. – 2003. – № 5–6. – С. 31–34.
3. Яхунов Т. О. Типологія кіноінформації та її використання для навчання лексики соціокультурним компонентом / Т. О. Яхунов, Ю. І. Верисокін // Іноземні мови. – 2000. – № 3. – С. 33–36.
4. Англійська мов : метод. вказівки до використання відеофільму «My Fair Lady» для студ. всіх спец. денної форми навчання / уклад. : О. В. Климова. – К. : НУХТ, 2005. – 47 с.